

Doanh nghiệp - động lực then chốt của tăng trưởng

15:44 16/08/2026

Trước những biến động bất lợi của môi trường kinh doanh trong và ngoài nước, doanh nghiệp Việt Nam vẫn gia tăng sức chống chịu, thích ứng và tiếp tục tăng trưởng mạnh mẽ về số lượng. Bức tranh toàn cảnh doanh nghiệp Việt Nam trong giai đoạn phát triển mới đã hiện lên rõ nét trong Báo cáo kết quả sơ bộ Tổng điều tra kinh tế năm 2026.

Khu vực doanh nghiệp tiếp tục giữ vai trò động lực của nền kinh tế

Điểm nhấn quan trọng của bức tranh này là khu vực doanh nghiệp tiếp tục giữ vai trò động lực của nền kinh tế với xu hướng gia tăng về số lượng và cơ cấu phát triển ổn định.

Theo báo cáo của Bộ Tài chính, cả nước có gần 1,062 triệu doanh nghiệp đang hoạt động với tổng vốn đăng ký hơn 30,605 triệu tỷ đồng. Khu vực doanh nghiệp đóng góp trên 60% GDP, tạo việc làm cho khoảng 17,6 triệu lao động và giữ vai trò chủ lực trong hoạt động xuất, nhập khẩu.

Hiệu quả sản xuất, kinh doanh năm 2025 được cải thiện rõ nét khi tỷ lệ doanh nghiệp có lãi đạt 42,6%, tăng 5,5 điểm phần trăm so với năm trước. Trong khi đó, doanh nghiệp hòa vốn giảm còn 44,4%, còn doanh nghiệp thua lỗ chiếm khoảng 13%, cơ bản ổn định. Những con số này phản ánh sức chống chịu và khả năng phục hồi của khu vực doanh nghiệp đang từng bước được củng cố.

Sức sống của nền kinh tế còn thể hiện qua làn sóng doanh nghiệp gia nhập thị trường. Sáu tháng đầu năm có gần 170.000 doanh nghiệp thành lập mới và quay trở lại hoạt động, tăng hơn 11,2% so với cùng kỳ. Trong đó, gần 111.700 doanh nghiệp được thành lập mới và hơn 58.100 doanh nghiệp hoạt động trở lại, mức cao nhất trong nhiều năm gần đây.

Sức khỏe của cộng đồng doanh nghiệp là một trong những yếu tố quyết định khả năng duy trì và nâng cao tốc độ tăng trưởng kinh tế.
(Ảnh minh họa: Internet)

Đáng chú ý, số lượng doanh nghiệp ngoài nhà nước chiếm tỷ lệ cao nhất với mức tăng trưởng lần lượt 2,1% so với năm 2024 và 25,4% so với năm 2020, trở thành lực lượng giữ vai trò chủ đạo về số lượng và thể hiện sức chống chịu cùng khả năng thích ứng trước tình hình biến động của môi trường kinh doanh trong nước và quốc tế.

Khu vực doanh nghiệp FDI dẫn đầu về tốc độ tăng trưởng số lượng doanh nghiệp với mức tăng lần lượt 11,1% so với năm 2024 và 33,9% so với năm 2020, là minh chứng cho sức hấp dẫn của môi trường đầu tư Việt Nam cũng như sự dịch chuyển chuỗi cung ứng và mở rộng hoạt động sản xuất, kinh doanh của các nhà đầu tư nước ngoài tại Việt Nam.

Riêng khu vực doanh nghiệp nhà nước chỉ tăng nhẹ 0,3% so với năm 2024 về số lượng doanh nghiệp nhưng giảm 9,8% so với năm 2020. Sự thay đổi này cũng phù hợp với quá trình sắp xếp, cơ cấu lại và nâng cao hiệu quả hoạt động của doanh nghiệp nhà nước theo hướng tập trung nguồn lực vào các lĩnh vực then chốt, trọng yếu của nền kinh tế trong những năm qua.

Ông Nguyễn Thanh Dương, Phó Cục trưởng Thống kê nhận định, những số liệu trên cho thấy quy mô và cơ cấu doanh nghiệp Việt Nam tiếp tục chuyển dịch theo hướng phù hợp với chủ trương tái cơ cấu nền kinh tế và phát triển kinh tế tư nhân trở thành một động lực quan trọng của tăng trưởng. Sự chuyển dịch cơ

cấu doanh nghiệp không chỉ diễn ra giữa các loại hình mà còn thể hiện rõ theo ngành kinh tế.

Kết quả sơ bộ Tổng điều tra kinh tế năm 2026 cho thấy quy mô nền kinh tế Việt Nam đang được mở rộng, và trong bức tranh chung của toàn bộ nền kinh tế, khu vực doanh nghiệp tuy chỉ chiếm tỷ trọng 13,7% tổng số đơn vị điều tra, nhưng đóng vai trò trung tâm của quá trình tăng trưởng.

Tiếp tục thúc đẩy cải thiện môi trường kinh doanh

Theo ông Bùi Anh Tuấn, Cục trưởng Phát triển Doanh nghiệp tư nhân và Kinh tế tập thể, Nghị quyết số 68-NQ/TW ngày 4/5/2025 của Bộ Chính trị về phát triển kinh tế tư nhân đã tạo xung lực, khí thế mới cho môi trường kinh doanh và hoạt động khởi sự kinh doanh. Nghị quyết không đơn thuần tăng thêm các chính sách hỗ trợ doanh nghiệp, mà quan trọng hơn, nghị quyết tạo ra một cuộc cải cách mạnh mẽ về thể chế, thúc đẩy Nhà nước chuyển từ tư duy quản lý sang kiến tạo phát triển.

Trên tinh thần đổi mới đó, từ tháng 5/2025 đến nay, trung bình mỗi tháng có hơn 18.000 doanh nghiệp mới gia nhập thị trường, cao gấp 1,6 lần giai đoạn 2021-2025. Sáu tháng đầu năm, cả nước có thêm khoảng 170.000 doanh nghiệp đăng ký thành lập mới và quay lại hoạt động, tuy nhiên, số lượng doanh nghiệp tạm dừng kinh doanh, giải thể cũng ở mức khá cao, thể hiện ở con số 150.000 doanh nghiệp rút lui khỏi thị trường.

Khi các cải cách đi vào thực tiễn, doanh nghiệp mới thực sự cảm nhận và thụ hưởng được những lợi ích từ quá trình đổi mới thể chế. (Ảnh

minh họa: Internet)

Theo ông Bùi Anh Tuấn, để đạt mục tiêu đến năm 2030 có 2 triệu doanh nghiệp hoạt động, đạt 20 doanh nghiệp trên 1.000 dân và có ít nhất 20 doanh nghiệp lớn tham gia chuỗi giá trị toàn cầu, điều quan trọng nhất trong giai đoạn 2026-2030 là cụ thể hóa và thực thi hiệu quả các chính sách đã được ban hành. Khi các cải cách đi vào thực tiễn, doanh nghiệp mới thực sự cảm nhận và thụ hưởng được những lợi ích từ quá trình đổi mới thể chế.

Bà Nguyễn Minh Thảo, Trưởng Ban Phát triển doanh nghiệp và Môi trường kinh doanh, Viện Chiến lược và Chính sách kinh tế-tài chính nhấn mạnh, hiện nay, điều doanh nghiệp mong muốn nhất là được hoạt động trong môi trường kinh doanh ổn định, minh bạch, thông thoáng, giảm gánh nặng thủ tục và chi phí tuân thủ.

Vì vậy, để tiếp tục triển khai thực hiện Nghị quyết số 68-NQ/TW một cách có hiệu quả, các bộ, ngành, địa phương cần quyết liệt, khẩn trương thực hiện các phương án về cắt giảm thủ tục hành chính, điều kiện kinh doanh gắn với chất lượng chuyển đổi số, đồng hành cùng doanh nghiệp nhằm thu hẹp khoảng cách từ chính sách đến thực thi.

Bên cạnh đó, cần tập trung hoàn thiện hành lang pháp lý theo hướng khuyến khích doanh nghiệp đầu tư cho nghiên cứu, phát triển khoa học, công nghệ và tạo động lực đổi mới sáng tạo. Đây chính là nền tảng để doanh nghiệp nâng cao năng lực cạnh tranh, trở thành động lực quan trọng đóng góp cho tăng trưởng 2 con số.

Hà Trần